

WANGEDRAG BUITENLANDSE VAKANTIE

Cambodja is geen Costa del Sol

Hoe voorkom je dat je droomvakantie in een ver land in de cel eindigt? Gebruik je gezond verstand in een andere cultuur. In je blote bips bij een tempel op en neer springen voor een lollige foto is geen goed idee.

Ton Voermans
Den Haag

edere wereldreiziger kan het beamen: Nederland is een klein, raar, afwijkend landje met onze liberale vrijrechten alles-moet-kunnen mentaliteit. Een groot deel van de wereld is totaal anders, met andere normen en waarden inclusief de bijbehorende rechtspraak en – in onze ogen – ongekend zware straffen.

De 22-jarige Nederlander die in Cambodja nu achter de tralies zit voor 'pornografisch dansen', kan etover meegatzen. De foto's van de groep waarvan hij deel uitmaakte, laten een tikje banaal, door alcohol geïnspireerd feestje zien, een soort Twister met seksstrandjes. Niemand is ontkleed, maar toch. Misschien is zo'n spelletje bon-ton in Renesse, maar niet bij Angkor Wat, de beroemdste tempelcomplexen in het streng boeddhistische Cambodja. „Cambodja is geen Costa

del Sol. Die jongeren hebben lol, maar ze realiseren niet wat ze doen”, zegt uitgever Sylvia Kohlmann van *‘Te gast in...’*, een boekjesreeks over de cultuur en gebruiken in tientallen landen. „Als je dergelijke foto's op sociale media verspreidt zoals zij deden, dan moeten de autoriteiten optreden, anders worden zij weer in verlegenheid gebracht.”

Derrière

De Nederlander en de Britten met wie hij feestviede zijn niet alleen. Met de regelmaat van de klok wordt er een grasjap opgepakt. Drie jaar geleden werd een Nederlandse toeriste in de boeien geslagen toen ze haar billen had laten fotograferen in een tempel. De Cambodjaanse autoriteiten konden de plaatsjes van haar derriere niet waarderen. Evenmin konden ze lachen om de Fransen die eerder dat jaar op die plek hun geslachtsdelen toonden. Het drielik kreeg een half jaar voorwaardelijke celstraf.

■ Voorbeelden van Nederlands wangedrag: op de berg Kinabalu in Maleisië en voor een tempel in Cambodja. FOTOFUNNY, CHANGLIANJIE, POLITE

een pittige boete en ze mogen vier jaar het land niet in. Stomkoppen zijn er genoeg. Zo was er een idioot Nederlander die in India swaafde tegen de Taj Mahal. En een 30-jarige Pries kreeg in 2016 drie maanden celstraf omdat hij in Myanmar tijdens een boeddhistisch ritueel de trekker uit een versterker trok. Hij ergerde zich aan het lawaai van de gelovigen. Hij kwam er nog genadig vanaf; in de 18de eeuw had een dergelijke schoffering van de religie hem letterlijk de kop gekost. Dat drugs uit den boze zijn, weten we wel. Maar wat kun je op

andere vlakken wel en wat kun je absoluut niet maken? Daar is geen pasklaar antwoord op. Reisorganisatie TUI biedt beknopte landeninformatie en wijst op de reisadviezen van het ministerie van Buitenlandse Zaken. „Het is ook je eigen verantwoordelijkheid om te weten wat je wel en niet kunt doen in een ander land”, zegt Anke van Nieuwenhuizen van TUI. „Pas je kleding aan. Respecteer de lokale cultuur.” En dat is dus niet in je blote kont op een heilige plek de clown uithangen, ondervond ook Dylan S. uit Ankeveen. Hij liet zich in

juni 2015 naakt fotograferen op de heilige Maleisische berg Kinabalu. Heiligheidsnis, oordeelde de rechter. Hij werd veroordeeld tot drie dagen cel en 1.200 euro boete.

Kohlmann is ervan overtuigd dat veel toeristen niets weten van het land van bestemming. „De reiswereld zit vol prijzvechters. En als Vietnam in de aanbidding is, gaan de mensen daarheen. Al weten ze niet eens waar het ligt.”

Het ministerie van Buitenlandse Zaken wijst op de eigen verantwoordelijkheid van de toerist. „Als in ons reisadvies staat dat een land andere regels en gebruiken heeft, dan kun je daar iets mee doen en jezelf informeren of je laat het advies links liggen”, zegt woordvoester Willemien Veldman. Het is onbekend hoeveel Nederlanders jaarlijks in de problemen komen door onziedig gedrag. Het ministerie biedt geen uitputtende lijst met do's en don'ts bij de reisadviezen. „Dat zou onbegonnen werk zijn.”

Drugs

Voor Cambodja, waar de 22-jarige werd opgepakt, vermeldt het ministerie dat er andere regels en gebruiken zijn, dat homoseksualiteit niet wordt geaccepteerd en dat ook recreatieve drugs strafbaar zijn. Dus die 'gewone' in Nederlandse ogen onschuldige joint kan zich verta-

len in een jarenlange celstraf. In de boekjes die Kohlmann uitgeeft, staan ook de kleine dingen. In Cambodja niet in het openbaar je affectie tonen, ook al ben je getrouwd. Niet met schoenen aan de tempels betreden in Azië. Niet boos worden in Thailand, want dan word je meteen niet meer serieus genomen. „Nooit vergeten dat je een gast ben in het land”, zegt Kohlmann.

Pas je kleding aan en respecteer de lokale cultuur

— Anke van Nieuwenhuizen, reisorganisatie TUI

Het ministerie houdt niet bij hoeveel Nederlanders in de problemen komen doordat ze de normen en waarden in een land aan hun laars lappen. Wel worden reisadviezen soms aangescherpt als een aantal mensen door hun gedrag in de penarie komt. Zo wordt gewaarschuurd dat in de Verenigde Arabische Emiraten heel veel niet mag, niet eens lichamelijk contact in het openbaar. „Blijf in alle omstandigheden voorkomend en vriendelijk. Obscene gebaren kunnen onmiddellijk aanleiding zijn voor een arrestatie”, tipt het ministerie.

■ **Burgemeester Oosterhout ne**

Drankprobleem handjes waren

Wethouders en raadsleden in Oosterhout wisten al veel langer van het drankprobleem en de losse handjes die burgemeester Stefan Huisman de kop hebben gekost. Hij viel om de haverklap in slaap. In zijn bureau lag een fles Bacardi. Niemand greep in.

Rob Musters/Jamalca Vink
Oosterhout

Al vóór zijn tweede ambtsstermijn als burgemeester van Oosterhout, in 2015, was het mogelijk problematische drankgebruik van Stefan Huisman in bestuurskringen een publiek geheim. Volgens sommige bronnen wisten lokale politici ook af van de handzastelijkheden.

Huisman nam vrijdag ontslag omdat hij op een persconferentie te veel had gedronken en 'grensoverschrijdend gedrag' had vertoond. Hij zou naar borsten en billen hebben gepraaid.

De fractievoorzitters willen niet zeggen hoe de herbenoeming heeft plaatsgevonden. Ze betoepen zich op hun zwijgplicht. Fractieleider

■ Huisman komt in aanmerking voor wachtheid. FOTO: P. VAN DER WOUDE

Cees Noltee (Groen Brabant) wil reageren op het alcoholgebruik van Huisman tijdens diens eedambtsstermijn. „Dat wist iedereen”, zegt Noltee. „Hij viel overal in slaap”. Dick Bisschop, destijds fractieleider van de PvdA, „hij het afscheid commissaris van de Koningin

'Radioactief veilig op te b

Nederlands radioactief afval kan veilig diep in klei- of steenzoutlagen worden opgeslagen. Stralingsgevaar voor de mens levert dat op de lange termijn niet op. Ook het drinkwater wordt niet aangetast bij een ondergrondse definitieve berging (eindberging) van radioactief afval.

Frank Balkenende
Leiden

Dat zijn de hoofdconclusies van een jarenlang onderzoek van Covra, verantwoordelijk voor de opslag van radioactief afval in Nederland. In het onderzoek is gekeken naar hoe de eindberging eruit moet komen te zien en welke veiligheidsvoorschriften daaraan gesteld moeten worden.

Opdrachtgevers waren de nucleair toezichthouder ANVS en EPZ, de exploitant van de kerncentrale in Borssele. Het rapport is niet definitief, maar een aanzet om de eindberging zowel technisch als maatschappelijk te besipen.

Beslissing

Er is geen definitieve locatie gekozen, daarvoor resteert nog voldoende tijd. Het vorige kabinet besloot dat in het jaar 2100 een beslissing wordt genomen over de eindberging. Pas in 1130 wordt het radioactieve afval dat bij de Centrale

Organisatie voor Radioactief Afval (COVRA) in Borssele in het definitief diep in de aandringende klei- of steenzoutlagen worden opgeslagen.

Er zijn bewaard geen geschiedboeken in kaart gebracht, omdat komende tachtig jaar mogelijk deze alternatieven voor het radioactief afval worden gevonden naast lopen er gesprekken over de EU-landen over de mogelijkheden voor een gezamenlijke berging. Ook wil Nederland de toezichthouder ANVS en EPZ, die al vóór zijn met een etoien voor radioactief afval in België en met name Finland 600 meter diep in een eindberging voor hoogradioactief afval bouwde. Het overbrenen van radioactief afval

30.000

■ De Covra heeft in totaal bijna 30.000 kubieke meter aan radioactief afval liggen. Die hoeveelheid zal tegen het jaar 2130 meer dan verdubbeld zijn.

▼ Het tempelcomplex Angkor Wat in Cambodja is het grootste religieuze monument ter wereld. FOTO: GEMARTELT

